

Mindre tøjspild

Tøjspild er et stort problem, især fordi tekstilproduktion er meget miljøbelastende. Tøjbranchen skal begrænse overproduktionen samt øge mulighederne for genanvendelse. Usolgt tøj destrueres i store mængder. Det bør stoppes. Forbrugerne skal oplyses om skadelig produktion, samt hvad de selv kan gøre for at begrænse tøjspild.

Forbrugerrådet Tænk mener, at

- Der bør formuleres en politisk handlingsplan for tøjspild.
- Destruktion af usolgt tøj skal stoppes – gerne ved et forbud.
- Tøj skal produceres, så det kan genanvendes.
- Virksomhederne bør formulere handlingsplaner for at minimere tøjspild.
- Det skal være nemt at komme af med tøj på ansvarlig vis.
- Der skal være bedre information til forbrugere om tøjs miljøbelastning.
- Forbrugere skal oplyses om, hvordan tøjspild kan minimeres.

Baggrund

På trods af et stigende fokus de senere år på tekstilproduktionen og dens følger har tøjspild og overproduktion ikke været højt på dagsordenen. Fokus har været på arbejdsforholdene i produktionen og på dens bæredygtighed, særligt valg af materialer. De større producenter har således satset på at opretholde størrelsen af tøjproduktionen og gøre den mere bæredygtig, frem for at satse på at nedbringe mængderne.

Denne overproduktion er imidlertid en trussel mod miljøet. Inden for europæisk husholdning repræsenterer tekstilsektoren det næststørste arealforbrug og det fjerdestørste forbrug af råmaterialer. Sektoren udleder mere CO₂ end fly og skibe til sammen.

Den globale produktion af tekstilfibre er tredoblet siden 1975. Forbruget af tøj og sko forventes at stige med yderligere 63 % indtil år 2030. Den øgede produktion af tøj skyldes flere ting: Fast fashion med op til 24 årlige kollektioner, at tøj primært er produceret uden

for EU, tøjets kvalitet er blevet ringere, handelsmarkedet er blevet liberaliseret, og velstanden er øget hos forbrugeren. Prisen på tøj er faldet 30 % siden 1996 i forhold til inflation, og forbruget er i samme periode steget 40 %.

Store dele af disse tekstiler destrueres efter brug, og en del uden at være blevet brugt. Da dette ikke registreres, er destruktionsen et mørketal, men Miljøstyrelsen har anslået, at der forbrændes ca. 100 ton nyproduceret tøj om året

Hvad betyder det for forbrugerne?

Vi køber i gennemsnit 13,2 kg tekstiler pr. dansker pr. år, hvoraf de 10,9 kg udgør tøj. Over halvdelen af tøjet ender i forbrænding. Det på trods af, at genbrug af tøj i Danmark fungerer forholdsvis godt.

Tidligere gik tøj i arv og blev passet på som en værdifuld genstand. Nu bruges et billigt stykke tøj 7-8 gange i gennemsnit. Hvis tøjet blev brugt dobbelt så mange gange, og nyproduktionen derved halveres, så kunne drivhusgasud-

ledningen fra tekstilproduktionen nedsættes med 44 %.

Løsningsforslag

Politikerne i Danmark skal

- Formulere en politisk handlingsplan for, hvordan tøjspild minimeres i alle led i det danske samfund, herunder hos forbrugere, virksomheder, stat, kommuner og regioner.
- Indføre et dansk forbud mod destruktion af usolgt tøj med inspiration i det franske forslag om forbud mod destruktion af usolgt nonfood-produkter.

Virksomheder og brancher skal tilsluttes sig, at

- Virksomheder bør udarbejde handlingsplaner med strategier for at minimere tøjspild.
- CSR-rapportering bør dække spild og ressourceforbrug.

- Tøj skal kunne indgå i en cirkulær værdikæde, således at ressourcerne bruges igen og igen i stedet for at forbrændes.
- Forbrugeren oplyses om, hvor mange vaske, et stykke tøj bør kunne holde til.

Politikerne sammen med brancherne skal sikre, at

- Forbrugerne nemt og attraktivt kan komme af med tøj på en måde, der garanteret er ansvarlig i et miljøperspektiv.
- Forbrugere skal ikke vildledes om miljøgevinster, der ikke er belæg for, eller utilsigtet bringes til at støtte op om spild, som de af miljømæssige grunde ikke ønsker.
- Det gøres nemt for forbrugere at have et ansvarligt tøjforbrug gennem retvisende informationer om tøjets miljøbelastning.
- Overproduktionen begrænses til et minimum.

Yderligere oplysninger

Politisk rådgiver for miljø og transport Vibeke Myrtue Jensen, vmj@fbr.dk / 7741 7733, eller vicedirektør Vagn Jelsøe, vj@fbr.dk / 2280 6106.

Faktaboks:

- “Topchef for H&M advarer mod at stoppe forbruget”.¹
- Den samlede værdi af forbrændte tekstiler skønnes til årligt at være mellem 90–110 mio. kr. i Danmark.²
- Tekstiler er EU’s fjerdestørste årsag til pres på miljøet, næst efter mad, bolig og transport.³
- Forbrugerrådet Tænk foreslår national handlingsplan mod tøjspild:
<https://taenk.dk/om-os/presserum/forbrugerradet-taenk-national-handlingsplan-toejspild-er-noedvendig>

¹ https://www.retailnews.dk/article/view/683746/topchef_for_hm_advarer_mod_at_stoppe_forbruget

² <https://mst.dk/service/publikationer/publikationsarkiv/2018/jun/kortlaegning-af-tekstilflows-i-danmark/>

³ <https://www.eea.europa.eu/highlights/private-consumption-textiles-eus-fourth-1>

Forbrugerrådet Tænk er en uafhængig medlemsorganisation,
der arbejder for et Danmark, hvor alle forbrugere kan foretage et trygt valg.
Forbrugerrådet Tænk har ca. 82.000 personlige medlemmer og 28 medlemsorganisationer.
Læs mere om vores test, gode råd og vores 31 forbrugerpoltiske mærkesager.
Tilmeld nyhedsbrev og bliv opdateret på taenk.dk.